

Kripto Varlıklar ve Vergileme

27 Mayıs 2021

GSG Hukuk

Kripto Varlıkların Türk Hukukundaki Yeri

13

25 KASIM 2013

BDDK'nın 2013/32 sayılı basın açıklamasında kripto paralarla ilgili çeşitli risklerin var olduğu ve 6493 sayılı Kanun kapsamında elektronik para olarak değerlendirilmediği belirtildi.

16

03 AĞUSTOS 2016

MASAK tarafından yayımlanan ŞİP rehberinde müşteri hesaplarından Bitcoin satan aracı kuruluşlara Bitcoin alımına yönelik para transferi yapılmasının şüpheli işlem olarak değerlendirileceği belirtildi.

17

01 ARALIK 2017

SPK'nin aracı kurum ve bankalara hitaben ilettiği yazıda SPK'nin sanal paraları düzenlemediği ve denetlemediği ayrıca müşterilere yönelik olarak sanal para birimlerine dayalı spot ve türev işlemlerin yapılmaması gerektiği belirtildi.

19

TEMMUZ 2019

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı'nda blokzincir tabanlı dijital merkez bankası parasının uygulamaya konulacağı ve blokzincir uygulamalarının yaygınlaştırılmasını teminen gerekli çalışmaların yapılacağı belirtildi.

19

21 HAZIRAN 2019

MASAK'ın da üyesi olduğu Financial Action Task Force 40 Tavsiye Kararı'nın 15 No'lu maddesinde değişikliğe giderek dijital varlık hizmet sağlayıcılarının üye ülkelerce izne/lisansa tabi kılınması ve bu yapıların kara paranın aklanması ve terörizmin finansmanının önlenmesine ilişkin düzenlemelerin kapsamına alınarak denetlenmesi gerektiğini belirtti.

18

27 EYLÜL 2018

2018/42 sayılı SPK bülteninde dijital varlık satışlarının (ICO) birçoğunun SPK gözetimi ve denetimi dışında olduğu yineleni, dijital varlıklara ilişkin riskler belirtildi ve ICO'lar yoluyla yapılacak olası bir kitle fonlaması veya halka arz niteliğine sahip faaliyete SPK'nın yaptırım uygulayacağı duyuruldu.

19

11 EYLÜL 2019

MASAK tarafından yayımlanan ŞİP rehberinde kripto para alım ve satımının tek başına şüpheli işlem olmadığı, müşteri profiline uymayan sıklık ve tutarda, kaynağı bilinmeyen veya kişinin mali profili ile uyumlu olmayan işlemlerin şüpheli işlem sayılacağı belirtildi.

19

4 KASIM 2019

2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı yayımlandı. On Birinci Kalkınma Programında belirlenen hedefler yineleni.

21

16 NISAN 2021

TCMB, Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik'i yayımladı. Yönetmelik ile kripto varlıklar gayri maddi varlıklar olarak tanımlandı, ödemelerde kullanılması yasaklandı ve kripto varlık platformları ile kişiler arasında yapılacak fon aktarımlarına ödeme ve elektronik para kuruluşlarının aracılık edemeyeceği düzenlendi.

Yurtdışı Uygulamaları – Vergiyi Doğuran Olay

1

Kripto para birimleriyle itibari para birimlerinin değişimi

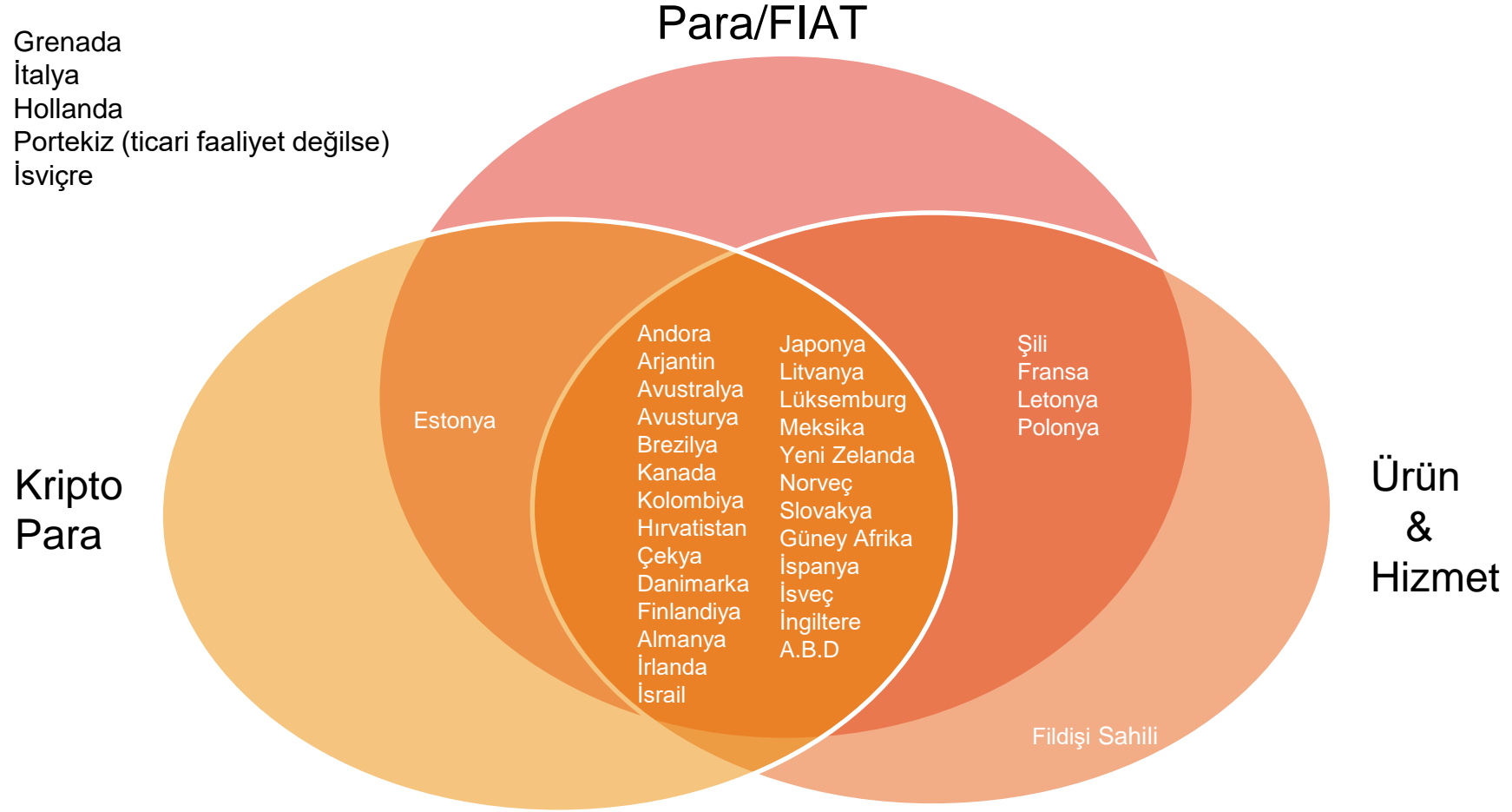
2

Kripto para birimleriyle kripto para birimlerinin değişimi

3

Kripto para birimlerinin ürün, hizmet satın alımı ve ücret ödemesi olarak kullanılması

Alım Satım İşlemlerinde Kullanıma Göre Vergiyi Doğuran Olay Ülke Uygulamaları

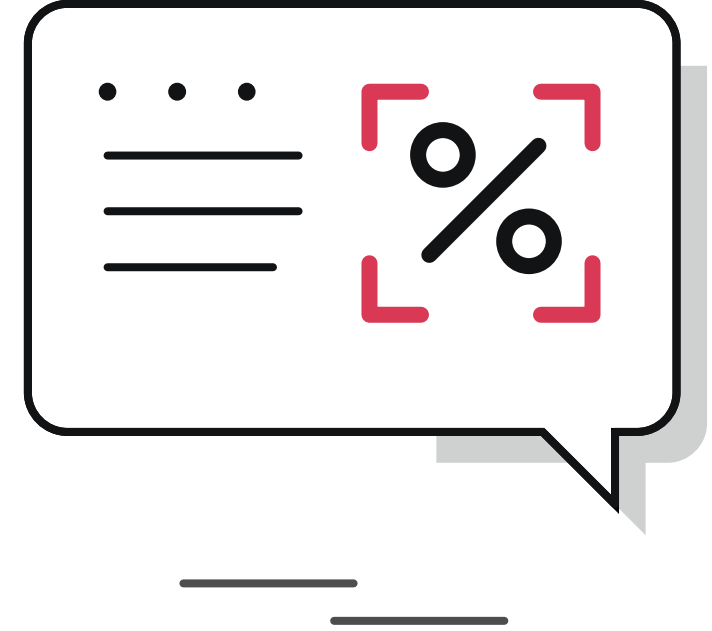
Kriptoparalar ve Türkiye’de olası nitelendirilmesi

1- Gelir Vergisi Mükellefleri Açısından

Nitelendirme	Gelir Vergisi - Alım / Satım
Döviz/Para	-
Dijital Nitelikli Gayri Maddi Hak	Değer Artış Kazancı
Menkul Kıymet	Değer Artış Kazancı
Emtia	Arızı Kazanç / Ticari Kazanç

2- Mining ve Aracılık

Nitelendirme	Gelir Vergisi
Döviz	Söz konusu faaliyetler kripto paraların nasıl nitelendirildiğinden bağımsız olarak, Arızı Kazanç olarak kabul edilmesi söz konusu olamaz, Ticari Kazanç olarak kabul edilmelidir.
Menkul Kıymet	
Emtia	

Türkiye’de Olası Vergilendirme Alternatifleri

Düzenleme Yapılması Muhtemel Kanun Maddeleri

Gelir Vergisi Kanunu Madde 70:

Vergiyi doğuran olayın, kripto para biriminin elden çıkarılması veya takası üzerine gündeme gelmesi itibarıyla, kripto varlıklar GVK’nın 70 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine “*kripto paralar ve benzeri kripto varlıklar*” ibaresinin eklenmesi suretiyle gelir unsurları arasına alınarak vergilendirilebilir.

Gelir Vergisi Kanunu Mükerrer Madde 80:

GVK 70. maddede yapılacak düzenlemeyle beraber GVK mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan.”70 inci maddenin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yazılı hakların (ihtira beratları hariç) elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artış kazancı olarak vergilenmiş olacaktır.

Katma Değer Vergisi Kanunu Madde 17/4-g

İlgili maddeye eklenecek “kripto para ve benzeri varlıklar ibaresi ile KDV’den istisna edilmesi mümkün olacaktır. Bunun dışında ticari, zirai, sınai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti kapsamında gerçekleştirilmeyen kripto varlık teslimleri KDV’nin konusu dışında kalacaktır.

Gelir Vergisi Kanunu Geçici Madde 67 ?

Yurtdışı KDV Uygulamaları

EU üye ülke uygulamaları

Hedqvist Davası ve etkisi

Avrupa Adalet Divanı tarafından 2015'de karar bağlanan ele alınan Hedqvist davasında kripto paraların diğer para birimleri ile temel amacının bir değişim aracı olarak aynı olduğu ifade edilmiş, ve AB KDV Direktifi uyarınca kripto paranın ülke paralarıyla değişimi ve tersi işlemlerin KDV'ye tabi olmaması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda Avrupa Birliği'nin genel yaklaşımının da kripto paraları, para olarak nitelendirmek yönünde olduğu söylenebilir.

Aktivite	KDV'ye tabi mi?	İstisna mı?
Kripto paralar ile mal ve hizmet satın alınması	i) Kripto Paralar için kapsam dışı, ii) ödeme yapılan mal ve hizmetlerin kendileri ise KDV 'ye tabi	
Dijital cüzdan hizmetleri	i) Kapsam dışı, çoğu dijital cüzdan hizmeti esasen bedava olduğu için KDV'nin kapsamına girmemekte, ii) Ancak cüzdan hizmetleri karşılığında para talep edildiği bir durumda KDV doğmaktadır.	KDV direktifi md. 135 uyarınca söz konusu hizmetleri istisna olabilmektedir.
Madencilik faaliyetleri	i) Transfer işlemi olarak değerlendirildiğinde ve madenci tarafından hizmet karşılığında bir bedel alınmadığı bir durumda KDV doğmayacağı savunulabilmektedir. ii) Hizmet KDV'ye tabi olabilecektir.	KDV direktifi md. 135 uyarınca söz konusu hizmetleri istisna olabilmektedir.
Borsalar tarafından gerçekleştirilen aracık faaliyetleri	KDV'ye tabidir.	İstisna bulunmamaktadır.

Teşekkürler!

İletişim

Umurcan Gago

Ortak

umurcan.gago@pwc.com

